

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaels, strada Cismădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat „la lot” re-

TRIBUNA

La

Abonament lunar

pentru

Noemvrie st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”

„Desgustații”.

(*)... Ei nu se mișcă. Ei nu pun umărul la munca uriașă ce o duce neamul pentru apărarea națională. Ei n-au sentiment pentru simțirile nobile cari tremură inima românească. Nici minte n-au pentru a cuprinde ideile mari și generoase cari încălzesc obștea. Nici energie n-au față cu vrășmașii năvălitori. Nici duioșie nu le moaie sufletul pentru jalea și pentru durerea neamului. Sângele lor românesc și-a pierdut culoarea și căldura și bătaia. Nici un nerv al lor nu se agită de acel curent sfânt care cutrează masele românești...

Ei nu fac nimic și nu cugetă nimic și nu simțesc nimic — pentru neam, pentru poporul care i-a născut, care i-a crescut, care le dă pâinea de toate zilele, care i-a făcut oameni, ridicându-i din opincă la grădina de lac, din suman la frac, din colibă la salon, — din noroiul brazdei la strălucirea marmorei...

Și totuși trăesc ei? Totuși îi rabdă pământul? Și-i luminează soarele? Și-i tolerează în sinul seu poporul hulit?... Și nimeni nu-i ceartă? Suflet de om nu-i osândește? Glas de apostol nu-i trezește la datoria lor? Cuvânt de preot nu-i afurisește? Masele revoltate nu-i întuesc la stilul rușinii?...

Nu. Ei trăesc fericiti în belșug și-n perine moi își odihnesc grăsimia trupului și a sufletului nimicnic. Soarele-i încălzește — fără să-i arză ca pe muncitorii sârmani ai brezdelor românești. Pământul îi rabdă cu atâta dragoste, încât le dă totul — ca să rabde poporul. Și poporul rabdă din greu foamea și-i rabdă și pe ei. Și Doamne ferește să-i certe cineva. Numai laude s'aud pentru „cumințenia” lor, necum să-i osândească... Apostoli cum se le cuvinteze unor oameni atât de „luminați”? Cuvânt de preot cum să-i afurisească pe cucernicii creștini, cari cumpără la luminări pentru biserici și dau la parastase pentru cei morți și dau la liturgii pentru cei vii? Masele cum să-i întuiască la stilul rușinii, când sârmanele stau smirnă înaintea lor, sfios învărtind căciula-n mână și rugător cerșind îndurare pentru ceea-ce nu le-au greșit?...

Nu-i cunoașteți pe ei? Nu vedeți lanurile românești toate cutoptite de acești neoameni, ca grăul de neghină? N'auziți răsunarea lor tihnită, horcăiala lor fericită? Nu simțiți căldura năbușitoare a grăsimii lor? Nu luați aminte glasul lor șoptit în des-

tări? Nu băgați în seamă că zi de zi cetele lor se însutesc, țări lor de a trândăvi crește, molima ființei lor zeciuște oamenii ca o boală rea?...

Nu-i cunoașteți? Vi-o spun ei înșiși. Cu graiul lor vi-o spun pe fiecare zi, pe fiecare clipă. Cu purtarea lor, vă dau să înțelegeți, cine sunt ei...

— „Desgustații”! Da, „desgustații” sunt ei... „Desgustații” de soarta neamului; „desgustații” de puterea noastră națională; „desgustații” de trecutul gloriei noastre; „desgustații” de noi; „desgustații” de idealurile noastre; „desgustații” de ei înșiși — ca Români.

Mulți sunt, Doamne. Mulți ca lăcustele cari întunecă văzduhul. Mulți ca demonii în ghehena iadului. Mulți ca corbii pe câmpia plină de victimele războiului. Mulți ca Jidovii la pragul creștinilor...

Și nu-i vedem? Și nu-i scuturăm din amorțea lor morală? Și nu-i ridicăm la înălțimea ideilor generoase? Și nu-i trântim în afunzimile osânde generale, de nu vreau să se ridice?...

O, voi „desgustați” fericiti! Vă trăiți raiul pe pământ când neamul vostru numai iad cunoaște. „Desgustați” sunteți de neam — că nu se desgustă neamul de voi!

Decadența clasei de mijloc maghiare.

— Doi articoli.

I.

(*)... De vre-o patru săptămâni găsim zilnic în foile maghiare plângeri și tânguiuri amare, că *clasa de mijloc maghiară a ajuns pe rogoz*, industriașii mici pier pe zi ce merge, proprietarii mici pier, așa încât pătura socială, care a fost odinioară puterea și mândria națiunii maghiare e pe cea mai bună cale a fi pe deplin desmoștenită.

Signalul la aceste tânguiuri l-a dat congresul economilor maghiari ținut la Cașovia (8 Octomvrie n.), și fundațiunea de 3 milioane a contelui Pálffy, cu care a răspuns la tipetul de durere dela Cașovia, a întins din nou strunele ieremiadelor, ca descriindu-se în colorii de tot sinistre starea deplorabilă a clasei de mijloc maghiare, să se scoată și mai bine la iveală cât de mare este binefăcerea fundațiunii de trei milioane, care salvează acum o pătură atât de importantă pentru viața poporului maghiar.

Nu începe îndoială, că multe tonuri false și nesincere s'au amestecat în armonia ieremiadelor pornite din Cașovia, dar un lucru e cert pentru toți cari privesc nepreocupat: clasa de mijloc maghiară propriu zisă scade necontenit. Tonurile false și nesincere derivă dela aceia, cari în primul rând se simt chemați a lua locul celor desmoșteniți, anume: patrioții pericuinați, acest element destructiv în sinul Maghiarilor, primii odinioară de acestia cu brațele deschise, ear' acum pe deplin robiți de ei.

Tot acestui element destructiv au să mulțumească Maghiarii, dacă și astăzi, când nu se mai poate ascunde decadența și dărăpănarea, li-se închid ochii artificial, ca să nu vadă cauzele adevărate ale acestei stări și se asmuți și mai departe în direcții, cari numai încoronă pot opul destrămării și desmoștenirii clasei de mijloc maghiare.

Dar' ce ajută plângerile și tângui-

sesc calea salvării?! E înfricoșătoare grămada de date adunată la Cașovia, spre ilustrarea decadenței progresive, dar' ce folos, dacă spre salvare se lansează lozince false, fatale pentru Maghiari și lucrative — pentru patrioții pericuinați.

Îți stă mintea locului când vezi frivolitatea cu care sunt ținuti Maghiarii în întunec asupra adevăratelor stări de lucruri și mai ales când vezi naivitatea și slăbănogia, cu care se lasă purtați de nas și exploateți de o clasă de oameni fără lege și patrie.

Două lozince s'au lansat: una contra Austriei, alta contra naționalităților din Ungaria, ambele ca să — vă rog nu rideți! — salveze clasa de mijloc maghiară de complecta cataclismă. Lozincea contra naționalităților culminează în suspiciunile urite la adresa băncilor românești din Transilvania, ear' lozincea îndreptată contra Austriei culminează, — precum am văzut deunăzi și în consiliul municipal al capitalei Budapesta, în desfacerea comunității vamale cu Austria și crearea teritoriului vamal independent maghiar.

Credem, că pentru fiecare minte sănătoasă este evident, că lansarea acestor lozince este *pro forma* în favorul Maghiarilor, *de facto* însă exclusiv întru susținerea evreismului patriotic în detrimentul Maghiarilor și al celorlalte naționalități din Ungaria.

Dela 1867 încoaec decurge în Ungaria propriu zisă și Transilvania un proces de tot trist pentru Maghiari: proprietarul maghiar face loc arăndașului evreu, care intră în locu-i cu toate atribuțiunile patriotismului patentat, ear' Maghiarul își caută adăpost în funcțiunile statului, cari însă nu-l remunerează astfel, ca se poată trăi în condițiunile ce i-le impune șovinismul și prin urmare rămâne și mai departe o oală de tuns în mâinile aceluia care l-a desmoștenit.

Dacă astăzi se strigă după ajutor de stat și social contra cancelor „valahe” nu se face, ca și când aceste bănci ar fi contribuit undeva la dărăpănarea Maghiarilor, căci bineînțeles, aceste bănci nu ajung nici să satisfacă toate trebuințele noastre, ci se face, ca prin gălăgia patriotică înscenată în jurul cancelorilor românești să se acopere munca de tructivă a patrioților patentati și să li-se dea acestor pericuinați curs liber, ca în interesul ideii de stat, pe care se girează a o reprezenta față de naționalități să continue în stil și mai mare munca de exterminare contra — clasei de mijloc maghiare.

Tot așa e și cu lozincea contra Austriei și pentru înființarea teritoriului vamal ungar independent. E lucru știut, că de când cu învingerile raportate de antisemiți în Austria s'a cam închis calea lășirii gheșefțărilor evreești dincolo de Leitha și cu tot „freisinnerei”-ul și „fortschrittleri”-ul evreesc, prin care au voit să facă în Austria, ceea-ce fac cu succes în Ungaria — au rămas pe jos.

Năvălesc deci în Ungaria, în țeara „liberalității” și a „libertăților” și au acum trebuință de protecția statului, ca să-și poată face mendrele după-cum se cuvine în adevărata lor Palestină. Ca să reușească și mai sigur au produs în ochii Maghiarilor iluziunea, că numai astfel se poate salva clasa de mijloc maghiară periclitată.

Dar' pe aceasta nu vor salva-o așa, căci aceasta pier și mai departe, ear' locul îl ocupă evreismul. De vor fi mulțumiți compatrioții „de buze maghiare” cu acest schimb vor avea ei să-și dea seamă, noi nu le putem ajuta.

Pentru noi este clar, că cauzele decadenței clasei de mijloc zace la Maghiari în susținerea evreismului și în șovinismul politice de administrațiune și salvarea ar găsi-o numai în combaterea evreismului și în abandonarea șovinismului.

În articolul viitor vom reveni asupra modului cum nimicește șovinismul clasa de mijloc maghiară.

Sibiu, 2 Noemvrie n.

DELA CURTE. Monarchul sosește mâine, Sâmbătă, la Gödöllő, ear' Luni va merge la Budapesta, pentru a acorda audiențe. **Maiestatea Sa va sta de astă-dată trei săptămâni în Gödöllő, și va merge în fiecare săptămână de două-ori la Budapesta, Luni și Joia, pentru a acorda audiențe.**

Tripla alianță e pusă de nou la ordinea zilei. Se scrie, că corespondentul dela Viena al ziarului rusesc „Novoje Vremja” ar desvolta o agitație uimitoare în contra triplei alianțe, răspândind fel și fel de știri sensaționale. Astfel a dat în lume știrea că, dela numirea lui Bülow de cancelar german, presa italiană ar fi luat poziție în contra triplei alianțe, și că și în Austro-Ungaria se află mulți diplomați, cari trag la îndoială reînnoirea triplei alianțe și țin de mai necesară o alianță sinceră numai cu Germania. Foile din Germania cer acum luarea la goană a acestui corespondent rusesc dela Viena. De ce, — dacă știrile lui pot să fie adevărate?

Codul civil ungar. Se scrie dela Budapesta, că ministrul maghiar de justiție va espune în dietă, în una din ședințele cele mai apropiate, poate chiar mâine, proiectul noului cod civil maghiar, la a cărui compunere se lucrează de câțiva ani, fiind angajați la muncă cei mai buni jurisconsulți maghiari. Să-l vedem; pentru-că în cele din urmă totuși va fi o simplă imitație sau traducere a vre-unui cod străin.

„Nemulțumitorii”. În congregația comitatului Nitra s'a făcut propunere din partea contelui Eszterházy János, — ear' congregația a primit-o și a ridicat-o la valoare de conclud, — ca congregația să-și exprime adâncă sa revoltă sufletescă față cu nemulțumitorii și nepatrioții, cari contrar tradițiilor naționale, au manifestat în chestia numărilor de localități o conduită atât de contrară intereselor statului. Sigur că Sașii și Românii au să se rușineze acum până la roșire de greșala ce au făcut-o, dând motiv nobilului conte Eszterházy și congregației din Nitra să se — revolteze sufleteste!

Căile ferate bosniace. Conferențele ministeriale vor fi continuate Duminică în chestia liniilor ferate ce sunt a se clădi de nou în Bosnia și Herțegovina. În scopul acesta ministrii maghiari vor pleca Sâmbătă seara la Viena. După-cum ne spune un comunicat semioficios austriac, apărut în „N. W. Tagblatt”, divergențele dintre guvernele fărâșmate nu sunt încă aplanate; dar' este speranță că se va ajunge la o înțelegere și astfel știrile despre nașterea unei crize pe tema aceasta nu sunt întemeiate. Așa zic Nemfii. Ungurii tac.

Din parlament. Mercuri dieta maghiară a continuat discuția asupra proiectului de lege despre înarticulară a căsătoriei moștenitorului de tron *Francisc Ferdinand*. A vorbit Rátkai în contra proiectului, accentuând, că nu e bine să fie făcut poporul a crede, că domnitorul seu trăiește în căsătorie nelegiuită; și a vorbit Polezner, protestând în contra intențiunii de a nu permite ca soția moștenitorului de tron să fie regină la timpul seu. După ei a luat cuvântul prim-ministrul Széll, care a polemizat cu bun succes cu toți antevorbitorii, dovedind necesitatea și legalitatea actului din întrebare. A terminat lunga sa vorbire cu exprimarea sincelor sale regrete, că soția moștenitorului de tron nu poate fi regină a Ungariei. Prim-ministrul Széll a fost viu felicitat din toate părțile pentru vorbirea sa. În fine deputatul Endrey a adresat guvernului o interpelare în chestia executării legii despre maghiarisarea numirilor de localități. Proxima ședință va fi mâine, Sâmbătă.

Scrisori din Macedonia.

Datoria noastră.

Bitolia, 13 Octomvrie v.

Grele și numeroase datorii au cei însărcinați cu nobila și frumoasa misiune de a munci pentru luminarea intelectuală a neamului, pentru abaterea lui din calea rătăcirii și a peirii. Se isbeso de o mulțime de dificultăți, trec prin primejdii serioase, înfruntă atacuri înversunate și rari, foarte rari sunt cei-ce cu toate pedecile ce li-se pun de-a curmezișul luptă înainte, luptă până la sfârșit pentru idealul ce și-au propus să realizeze. Mulți sovălesc, își perd curajul, se opresc în drum, nesimțindu-se destul de tari, destul de pregătiți ca să facă față tuturor periculelor, ca să înlăture toate obstaculele. Lipsa de bărbăție, lipsa de convingeri solide, preferința pentru un trai comod și liniștit sunt de obicei cauzele, cari fac pe această categorie de oameni să se retragă de pe câmpul de onoare.

Este, însă, încă o cauză, care nu trebuie perdută din vedere. Această din urmă cauză regește în faptul, că luptătorii sinceri pentru drepturile unei națiuni, luptătorii, cari toată munca și puterea și-le-au închinat neamului lor, sunt răsplătiți cu rău, cu ingratitude atunci când au tot dreptul la încurajare și sprijin. Așa e lumea, cei nuli, cei nemernici amărăsc, otrăvesc viețea celor buni. Mici de suflet și mari de patimi, lipsiți de orice sentiment înalt, lipsiți de orice ideal frumos, incapabili de muncă serioasă, stăpâniți de materialismul cel mai vulgar, ei spumegă și turbază când constată, că alții, cu mult superiori lor, muncesc o muncă demnă și cinstită, își servesc neamul cu tot devotamentul și prin aceasta implicit scot mai la iveală, pun într-o lumină mai viasă imbecilitatea lor. Pe ei fi doare, fi ustură rău succesele altuia. Și neputând să se urce până la ei, vreau să-i scoboare, să-i facă deopotrivă cu dișii. Și spre acest scop invidia, care fi roade, care le răpește liniștea, pune totul în lucrare: acușățiuni meschine, calumni, însinuiări perfide curg ploaie.

În fața atâtei răutăți, multe inimi oneste se desperă, se deprimă moralmente și renunță la idealul lor, crezându-l imposibil de realizat. Își perd credința că cauza dreaptă, pentru care au luptat cu atâta zel, poate să învingă și în sufletul lor se formează trista convingere, că cei răi și cei nemernici au să rămână stăpâni pe teren.

Prin mine însumi am putut constata multe cazuri de acestea în chestiunea noastră. Am cunoscut tineri entusiaști, aprinși de dorința de a munci și a lupta neîncetat. Cu tot focul și cu toată puterea tinereții au intrat ei în luptă, însă nu după multă vreme i'am văzut descurajați, abătuți. De ce? Îi doborise răutatea celor mici și invidioși.

Însă nu de astfel de atitudine, de astfel de procedare are nevoie neamul nostru. Avem toată necesitatea de caractere de fer și energice, pe cari nimica să nu fie în stare de a le abate din calea dreaptă.

Să nu ne facem iluzii. Se găsește oropsitul popor român din Macedonia în împrejurări, cari numai bune nu pot fi numite. Vrășmașii se întăresc, se organizează și numărul lor crește. La inamicul nostru de până acumă — Grecii — s'a alăturat un altul mult mai barbar și poate mai periculos decât Grecii. Întrelege ori-cine că aci e vorba de poporul bulgar, care pare-că ne-a jurat moartea. Dacă nu muncim din răspuneri, dacă nu ne încordăm toate puterile și continuăm a sta impasibili cu brațele încrucigate, putem prevedea rezultatul final în toată siguranță. Acest rezultat va fi *dispariția noastră ca națiune, ștergerea poporului român din Turcia din cartea vieții popoarelor*. Aceasta e situația, acesta e pericolul eminent, ce ne amenință și pe care mulți îl ignoră, ori se prefac că-l ignoră, pentru a-și seusa îndolența lor criminală. Depinde, deci, de noi, de aceia cărora ne place a ne înfiliu la noua generație, pătura mai cultă a Românilor, luminătorii și apostolii neamului, depinde, zic, de noi, ca națiunea noastră să trăiască ori să moară. Activitatea noastră o poate salva, indiferentismul nostru o va face să piară. Destul ne-am înșelat cu speranțe false, destul ne-am legănat în vise, destul ne-am silit să ne închipuim pericolul desnaționalizării ca neexistență, ori cel puțin ca prea îndepărtat. Dacă Românii din Macedonia nu și-au pierdut naționalitatea până acumă, aceasta nu ne îndreptățește în destul să credem că așa va fi și în vii-

tor. Nu trebuie pierdut din vedere faptul, că Grecii numai dela un timp relativ nu așa îndepărtat și-au pus toate silințele să se grecească. Dacă și lăsam neturburat și se duce înainte opera lor, atunci e în natura lucrurilor ca ei să se isbutească.

La muncă, deci, domnilor, cari doriți salvarea neamului. Să ne facem datoria, întreaga datorie, fără să ne preocupăm de bărfelile invidiei, de boalele patimei. Acestea se ne oțelască, în loc de a ne descuraja.

În primul rând să renunțăm la munca negativă, care în multe spirite înguste a devenit o doua natură. A fi nemulțumit creațiunii, a găsi totul rău, defectuos, a privi toate lucrurile prin prisma pesimismului, a critica și a căuta să răstorni toată starea existentă de lucruri, toate acestea nici un pas nu pot să împingă chestiunea în care ești angajat. Neîndoișor e, că este laudabil a te ridica în contra unui rău mare, a protesta în contra nedreptăților, însă a face din aceasta crezul tău, eată ce e de condamnat. Nu cu scepticism, nu cu pesimiști de profesiune, nu cu nemulțumiri a mers lumea înainte. E mult mai preferabil să ai o clădire veche și defectuoasă, decât să o dărimi fără a avea mijloacele de a pune alta în loc, mai mare și mai frumoasă.

Depart de mine intenția de a tăgădui, că în chestia noastră totul e perfect, e admirabil. Sunt multe și serioase lacune. Însă, tot silindu-ne de a le umple, să nu stăm locului, ci fiecare în limita puterilor sale să contribuie la mersul înainte al culturii naționale. Nu e bine, nu e folositor, ca din cauză că situația lucrurilor nu e așa cum am dori-o mulți, să cădem în scepticism și în neactivitate.

Și atunci fiecare cu ceea-ce poate da. Cei mici, cei pătimiși vor continua să ne bărfescă, pesimiștii născuți ne vor prezice pierirea în toate zilele, ear' noi ceilalți, cari nu sîntem nici ca unii nici ca alții se înalță sus, cât mai sus edificiul național.

Marcu Ionescu.

DIN BRAȘOV.

(Biserica Sf. Nicolae și masa studenților).

— 30 Octomvrie n.

(L-r). În numărul seu de astăzi (nr. 230) confirmă „Gaz. Trans.” știrea adusă de d-voastră drept șvon acum 2 săptămâni (nr. 193 al „Tribunei”) referitoare la sistarea subvențiunii, votate anul trecut de biserica Sf. Nicolae pentru masa studenților. Deprimarea produsă prin confirmarea acestei știri în toate cercurile prietenești școalelor nu se poate descrie, căci pe lângă toate miseriile noastre sociale și veleitățile politice frunzașilor dela Sf. Nicolae, nime nu și-a putut imagina, că nici sormană masă a studenților nu va rămâne scutită de urgia exclusivismului „troacăresc”. De tot penibil este motivul sistării subvențiunii.

În concludus seu din 22 Noemvrie 1899 sinodul parochial al bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu a primit propunerea corpului profesoral dela școalele medii, hotărînd ca suma de remunerațiune a coriștilor (400 fl. anual), care până acum se împărțea între studenții-cântăreți, să se dea pentru masa studenților, adăugînd la concludus: „ca corpul profesoral, când va alege școlarii, cari să se împărțasească de binefacerea acestei mese, să fie — după drept și echitate — cu deosebită considerare la școlarii săraci din Scheiu.”

FOITA „TRIBUNEI”.

Andrieu Ivanovitch.

— Roman de sensație —

de

Iudita Gautier.

(Urmare).

X.

Ea îl puse să stea pe un fotoliu și luă loc lângă dînsul.

— Andreiu, — zise ea după un moment de tăcere, — uită-te în ochii mei și spune-mi ce vezi?

Tinerul om ridică ochii spre dînsa. — Văd că în bunătatea d-tale nemărginită ești fericită că m'am vindec.

— Nu vezi nimic mai mult? — zise ea luându-l de mână. — Eu știu mai bine să cetesc în privirea ta, văd strălucind acolo amorul tău, văd că de câteva zile te-a cuprins o mare tristețe, a cărei cauză o cunosc și pe care o voi face numai cu un cuvînt să dispară. Nu ghicești tu acest cuvînt?

— Ah! nu mă privi cu atîta dulceață; mintea mi-se rătecește, cruță-mă, — murmură Andreiu întorcînd capul.

— Nu înțelegi deci că te iubesc? — strigă tînera fată.

Corpul profesoral s'a conformat acestui concludus, dar s'a întîmplat, că în anul trecut școlar a respins 2 petiții din Scheiu, fiindcă petenții nu aveau calculul „bine” din moralitate, ear' în anul curent deasemenea s'au respins doi petenții din Scheiu, fiindcă unul era corigent din studii, ear' altul nu avea calculul „bun” din moralitate. Toți ceilalți petenți au fost primiți la masa studenților, deși unul d. e. avea stipendiu dela biserica, ear' alții, cari aveau părinții în localitate, erau mai bine situați decât alți băieți veniți din depărtări. Cunoșcînd corpul profesoral ideile conducătoare ale sinodului din Scheiu, a căutat să mulțumească pe deplin condiția pusă de sinod, ca să evite orice susceptibilitate.

Cu atît mai penibil este, că sinodul bisericii milionare sistează acum această cotisație anuală pe cuvînt, că băieții din Scheiu nu au fost considerați „după drept și echitate” și declarînd că nu are bani pentru școlarii din alte părți, se va îngrijii însași de ajutoarea băieților săraci din Scheiu, fără concursul corpului profesoral. Lăsam acum la o parte ofensarea corpului profesoral, conținută în acest concludus, căci corpul profesoral va ști ce să facă, rămîne să stabilim faptele, ca să ese la iveală micimea de suflet, care predomină actualmente administrația bisericii Sf. Nicolae.

Masa studenților este o instituțiune națională fondată de abia de 2 ani din dărnicia națională. În acest scurt timp a răspuns publicul român în listele de colectare cu suma considerabilă de 20.000 coroane. Fîresc ar fi, ca în fruntea lumii românești darnice să stea biserica Sfântului Nicolae, căci este doar' proprietară a școalelor și până acum școlarii au decorat exclusiv biserica Sf. Nicolae cu corul studenților și prezența corporativă a tuturor studenților la serviciul divin.

Și ce e mai caracteristic: subvențiunea votată nici nu constituie o pozițiune nouă în bugetul bisericii, căci aceasta esista și până acum, dar' cu altă menire, anume, ca remunerațiune pentru studenții cari cântau în cor. Ani de-a rîndul s'a împărțit această sumă între studenți și în anul trecut la propunerea corpului profesoral — s'a schimbat menirea acestei sume, votându-se mesei studenților. Corpul profesoral a contat cu siguranță la această cotisație anuală, mai ales că a ținut cu deosebită scrupulozitate cont de băieții din Scheiu și la compunerea bugetului pentru masa studenților pe anul curent au considerat aceste 400 fl. ca venit sigur și în conformitate au mărit numărul școlarilor primiți la masa studenților. Prin detragerea subvențiunii de 400 se egude din temelie existența acestei instituțiuni, care negreșit va rămîne în deficit și va trebui să reducă simțitor numărul băieților ajutatori.

Și toate aceste le face biserica milionară, fiindcă astăzi este stăpînită de o seamă de oameni, cari au pierdut cu desăvîrșire interesele culturale-naționale din vedere, proclamînd „exclusivismul troacăresc” drept principiu.

Asupra acestuia voui reveni deosebit.

Convocare.

Despărțimentul Alba-Iulia al Reuniunii învăț. gr.-cat. din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș, își va ține adunarea de toamnă Sâmbătă, în 17 Noemvrie st. n. a. c., în școala română din Galda-superioară, la care sînt rugați a participa toți învățătorii acestui despărțiment, M. Onor. Domni preoți ca directori școlari și alți binevoitori și sprigunitori ai învățămîntului poporal.

P R O G R A M.

1. Dimineața la 8 ore asistarea în corpore la serviciul divin.
2. Prelegere practică cu elevii școalei din loc prin dl. învăț. A. Șeușan.
3. Deschiderea adunării prin președinte.
4. Cetirea apelului nominal.
5. Cetirea procesului verbal din adunarea precedentă.
6. Raportul președintelui despre mersul Reuniunii archidieceane în general, și în special despre despărț. Alba-Iulia.
7. Disertațiune de V. Dregan, inv. în Coslariu, eventual alte disertațiuni insinuate.
8. Încasarea taxelor curente, restante și eventual susceperia de membri fondatori și ajutatori.
9. Raportul cassarului și bibliotecarului.
10. Legitimarea membrilor înaintea presiului față de abonamentul la „Foaia școlastică”.
11. Discuțiune asupra prelegerii practice și asupra disertațiunilor.
12. Designarea persoanelor disertante în adunarea viitoare.
13. Statorirea locului adunării de primăvară.
14. Alegerea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal.
15. Eventuale propuneri.
16. Alegerea oficialilor despărțimîntului conform §-lui 23 litera a) din statute.
17. Închiderea adunării.

Alba-Iulia, 24 Octomvrie 1900

I. Pampu, George Spățăceanu, președinte. not. desp.

Cronica zilei.

Sibiia, 2 Nov. n. 1900.

Memento. 3 Noemvrie: Conf. învăț. gr.-or. din protopopiatele Făgăraș, Căhul și Agnita în localul școalei din Făgăraș. — Conferențele învățătorilor gr.-or. din protopopiatele Turda și Cluj în localul școalei din Apahida. — Conferențele învățătorilor gr.-or. din protopopiatele Dej, Cetatea-de-Baltă, Solnoc și Unguraș în localul școalei din Dej. — Conferențele inv. gr.-or. din cercul Sebeșului în școala română gr.-or. din Sebeșul-săsesc. — Conf. inv. gr.-or. din protopopiatele Cămpeni, Abrud și Lupșa în localul școalei din Cămpeni. — Conf. învăț. gr.-or. din protopresb. Reghin și Mureș-Oșorheiu în școala din Jabeția, ear' cei din protopresb. Deva, Hateg, Dobra și Ilia în școala gr.-or. din Deva.

Concert italian în Blaj. Primim invitate la concertul italian, care-l va aranja dl. Azzo și d-na Emilia Albertoni, Duminecă, în 4 Noemvrie st. n. a. c., în sala de gimnastică, cu următorul program: 1. Un saluto a Blaj Marcia per 2 Violini e pianoforte di Azzo Albertoni. esec. de d-nii: Dr. E. Solomon, A. Popovici, A. Albertoni. — 2. Aria nell' opera Aide di G. Verdi, esec. de d-na Emilia Albertoni. — 3. Duetino nell' operetta La Figlia di Mustafa di Azzo Albertoni, esec. de d-na Emilia Albertoni și dl. Dr. E. Solomon. — 4. Aria variata de C. De Beriot per Violino e pianoforte, esec. de d-nii A. Popovici, A. Albertoni. — 5. „Inflammatus” Aria nello Stabat Mater di G. Rossini, esec. de d-na Emilia Albertoni. — 6. Serenata de G. Brega per soprano, violino e pianoforte, esec. de d-na Emilia Albertoni și d-nii Dr. E. Solomon, A. Albertoni. Prețul de intrare: Loc I. 1 cor. 60 bani; loc II. 1 cor. 20 bani; stal

80 bani; studenții 40 bani. Începutul la 1/7 ore seara. O parte din venit e a fondului studenților morboși, și o parte a Casinei române. Biletele se vînd la „Consum” și seara la cassă.

Nunțiu papal la Viena. „Pol. Corr.” scrie, că în locul actualului nunțiu papal Taliani, care în curînd va fi numit cardinal, va fi numit Sambucetti, nunțiu dela München. Ziarul din München „Allg. Ztg.” însă crede, că nunțiu la Viena va fi numit Tarnassi, plenipotențiatul extraordinar dela Bruxella.

Comune mari. Ministrul de interne a aprobat hotărîrea reprezentanților comunale din Bobohalma, Blăjel, Cetatea-de-Baltă și Ceuaș, spre a fi declarate comune mari.

Din Sebeșul-săsesc. Reuniunea meseriagilor „Andreiana” din Sebeșul-săsesc invită la serată literară pe Sâmbătă, în 3 Noemvrie a. c., la orele 7 seara, în sala cea mare a hotelului „La leul de aur”. Prețul de intrare după plac. Invitări speciale nu se fac.

Nou avocat român. Dr. Valer Moldovan candidat de avocat în Arad a depus cu succes în 24, 25 și 26 Oct. a. c. censura de avocat la tabla regească din M.-Oșorheiu.

„Patriotul”, ziarul de peste munți, redigat de dl. C. Bacalbașa, a încetat de a mai apăre.

Foc în Ghirco. Din Timișoara se scrie, că alaltăieri s'a escat un mare foc în comuna Ghirco. Focul s'a început la economul Iosif Feru și a pustiit apoi și alte 5 case. Întreagă roada câmpului ce era grămădită în podurile caselor a fost prefăcută în cenușă. Paguba e foarte mare. Nimic n'a fost asigurat.

Advocat asasinat. Din Beșhercul-mare se telegrafează, că avocatul S. Weirich din Mogoș a fost asasinat în mod mișelesc. Gendarmeria a prins deja pe asasinător în persoana lui V. Radosav, scriitor la judecătoria. Asasinul după săvîrșirea omorului a jăfuit casseta avocatului.

Nouele monede din România. În România în curînd vor fi puse în circulație noue monede de nickel de câte 5, 10 și 20 bani. Primul transport a și sosit la ministerul de finanțe. Monedele sînt albe frumoase; pe avers poartă numărul, ear' pe invers marca țării. Nu peste mult vor fi puse în circulație și monede noue de aramă de câte 1 și 2 bani.

Motive ponderoase. Criticul german Dr. Reisser a scris zilele trecute o aspră și nefavorabilă apreciere despre violinistul Pablo Kratzer. Violinistul întru atît s'a înfuriat, încât a doua zi a publicat în ziar o declarație foarte vătămătoare pentru Reisser. Acesta și-a trimis secundanții la violinist, să-i ceară satisfacție. Violinistul n'a primit să se duezele din următoarele motive: — Spuneți dlui doctor, a zis secundanților, că eu nu mă duezele cu el. Urmările duelului sînt pentru noi prea mult divergente: Dacă el îmi împușcă degetul cel mic, eu nu mai pot cănta din violină, dar' eu dacă îi împușc chiar și capul, el și atunci poate sorie critice.

† Traian Gogan, fiul dragălaș al dlui Nicolae Gogan, comptabil în loc, a răposat Joi în etate abia de 3 ani. Înmemorarea se va face Sâmbătă d. a.

Avansări în armata comună. În legătură cu știrea noastră de ieri despre avansări, avem ca întregire să mai comunicăm, că următorii sublocotenenți au înaintat de locotenenți, domnii: Petru Dobrihan în batalionul 1 de pionieri, Virgil Bianu în batalionul 10 de vînători, Teodor Șbărcea în regimentul 7 de infanterie, Traian Bulbuc în regimentul 80 de infanterie, Vasile Popescu în regimentul 97 de infanterie și dl. locotenent Ioan Măcelariu, de căpitan de cl. II. în regimentul 7 de artilerie, ear' domnii sublocotenenți: Cornel Voronca și Victor Haeman, de locotenenți la artilerie și dl. cadet Ioan Maniu, de sublocotenent tot la artilerie.

Hymen Ioan Perian, vichenotar în Borlova și Eufrosina Mihailu din Caransebeș, își vor sërba cununia în 12 Noemvrie, la 2 ore p. m., în biserica gr.-or. din Caransebeș.

Din Romos ni-se scriu următoarele: În comuna Romos s'a întîmplat un lucru vrednic de laudă, vrednic de a fi imitat în toate comunele mai mari. Preoții, învățătorii, notarul și alți inteligenți ai respectivei comune sfătîindu-se la oaltă au conchelat pe cei mai isteți și vrednici bărbați din comună, pentru a se sfătui ca să înființeze o casină, deocămdată cel puțin pe lunile de iarnă. Sedința a fost Duminecă, 15 Octomvrie și a succedat peste așteptare. Toți cei 30 căți au fost prezenți s'au făcut membri imediat Constituindu-se reuniunea în mod provizor, s'a decis să se aboneze toate ziarele românești din patrie și una ungurească, „Hunyad”, pentru știrile oficiale din comitat. Pentru ușurarea greutăților, preotul Ioan Văideanu, a asigurat pe seama casinii „Unirea” și „Revista ilustrată”, Nicolae Dubles, notar „Vulturul” și „Foaia Poporului”, alesul capelan Adam Basarab „Telegraful Român”, ear' celelalte ziare se abonează pe paralele casinii, care neavînd statute, sînt prenumerate pe numele preotului Ioan Văideanu, ca arhivarul casinii. Astfel Joi, 1 Nov. a. c. se deschide casina. Ca local pentru casină, fiind mai multe odăi la cancelaria comună, d-nul notar a pus la dispoziție o odăie în toate privințele satisfăcătoare. Asemenea s'au luat pașii necesari pentru serviciu, luminat, încălzit etc.

Inteligența resp. membrii casinii au făcut o această conduși de principiu, că prin cetire zi de zi vor ajunge la o cultură tot mai superioară, apoi acolo întruniți seară de seară, cu toții vor discuta despre binele bisericii, școalei și al comunei peste tot. De aici își va lua începutul înființarea de reuniune de înmemorare, de pompieri, o bancă în comună etc. cari preoții și Romosani. În adevar multe lucruri frumoase, nobile și înalte își pot lua începutul din o atare corporațiune, numai înțelegere se fie!

Bătăia orbilor. Zice o vorbă veche și înțeleaptă, că „Dumnezeu se te păzească de bătăia orbilor”. Tot așa poate să zică acum și preotul Ivădr, directorul internatului central delorbi, care a avut Mercuri o noapte — jureoasă. Se spune anume că directorul tratează neomenos cu sormanii nenorociți. Pentru aceea orbii s'au sfătuit și Mercuri noaptea vre-o 25 s'au năpusit asupra directorului, ce dormia și l'au bătut grozav, cu băte și cu ce le-au picat în mîni. Acum decurge aspră cercetare, să se afle autorul intelectual al acestei ne mai pomenite răsunări.

Bătăia la hotarul Muntenegrului. Din Mostar se telegrafează, că la hotarul Hertegovinei și Muntenegrului s'a escat în 26 luna trecută o bătăie între o patrulă de soldați austro-ungari și între soldați montenegreni, cari au fost

— Nu vrea fericirea pe care i-o ofer; el refuză de a se însura cu mine. — Intră-adevăr? A făcut asta? — strigă Ovnikoff cu o mișcare de bucurie; — mă așteptam, îți mărturisesc; încep a cunoaște acest suflet înalt.

— Se pare că te înveselește durerea mea.

— Nu pricepi sentimentele mele; doresc din toată inima să poți învinge scrupulele lui. Acest om e demn de d-ta. — Ah! voui triumfa peste toate obstacolele; îți jur. Voui întrebuița toată energia mea, toată inteligența mea, e vorba de fericirea vieții mele.

(Va urma).

Elegie.

O nălbă vestedă zăcea în cale
Din candidu-i potir cu frunze pale
Pe sinu-i alb un pic de rouă cade,
Ca lacrima
Din ochiul unei mitice Naiade.
E toamnă, frig și vînt, sormană floare
Dorește cursul caldelor izvoare,
Să-și încălzească recele petale,
Să-i cînte blînd
Isvorul alb un cîntec trist de jale.
În juru-i zac petale scuturate.
Ai zice-un cîmter de flori uscate,

Ca o făclie pe mormînt veghează
Trista nălbă

Și 'nduioșată, plînge, lacrîmează.

Intr'un amurg de toamnă, fără soare,
Plimbându-mă am dat de-această floare.

În fața-i plină de melancolie

Trist m'am oprit,

Adînc rînit, ca de-o săgeată vie.

Căci inima-mi sîcru de flori pâlite,
De amintiri trecute, vestejite,

Ascunde 'n ea o floare sfîntă, albă,

Ce seamănă

Cu această palidă, gingașă nălbă.

Vîzînd tabloul, 'mi-am adus aminte
De ea, și-atunci am plîns amar, serbinte.

Ca pe-un mormînt uitat în cîmterul
Părăsit

M'am închinat și-am sărutat potirul.

În nălbă pală, gingașă, subțire,
Ca ntr'un sicriu

Am îngropat plîpînda amintire.

Cu lacrimi am stropit o vîneție

Frînză, și-am scris

Ca epitaf — această elegie.

C. Văideanu.

trecut în Hertegovina. Patrula austro-ungară deși consta numai din 5 soldați a primit lupta și a respins mult mai numeroasă trupă muntenegreană. Dintre Muntenegreni a fost pușcat un sublocotenent și un caporal. Dintre soldații noștri doi au fost răniți. Muntenegrenii și-au dus morții cu ei, dar în fuga mare și-au lăsat pe câmpul de luptă aproape întreagă armatura. Știrea aceasta se confirmă *oficios* prin o telegramă sosită ieri.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“. La fondul pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe seama „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ au mai contribuit cu câte 20 bani: Moise Stroiș, sodal pantofar, Elena Stroiș, Avram Bena, sodal pantofar, Nicolae Stoica, culegător-tipograf, Ioan Spineanu, culegător-tipograf, Ioan Simănean, paroch, Victoria Simănean, (Săleud) Nicolae Gherman, paroch, Ana Gherman (Botez). Dela 30 nuntași: Nicolae Palade, candidat de preot (Cămpeni); Maria Cioban, directoară, Sever Secula, Romul Ciorogariu, referent școlar, Dr. Nicolae Oncu, avocat, Nerva Oncu, jurist, George Moldovan, administrator „Trib. Popor.“; Emilia Moldovan născută Maxim (Arad); Ioan Popovici, paroch, Elena Popovici, Maria Popovici (Sadu), Nicolae Polț, proprietar (Sikló); Adam Micu, notar, Aurelia Micu născută Ciugudean, Victoria Micu, Nicolae Dobrotă, paroch, Ilie Dobrotă, paroch, Ilie Georgescu, învățător, Emilia G. T. Lupan, vicenotar, Nicolae Branga, comptabil, Ioan Prodan, econom, Dumitru Șufană, hotelier și cassar comunal, Romul Vraciu, învățător, Aron Șerb, capelan, Odón Gőnczi, veterinar, Ioan Micu, neguțtor, toți din Poiana.

Desvoltarea puternică a Rusiei. O foaie rusească dă amănunte despre felul în care se desvoltă Rusia în toată musculatura ei. Eată câteva din aceste date:

Azi în Rusia sunt deja atâtea societăți industriale, că numai capitalele lor trec peste 2 miliarde de ruble (2000 de milioane ruble), sau 20 de mii de milioane florini! În anul trecut s'au înființat de nou 57 societăți pe acții, cu capitaluri străine, la oaltă de 237 milioane ruble.

Producția fabricilor rusești urcă deja la 4 și 1/2 miliarde ruble pe an, adică în preț de atâtea produse ele înlocuiesc de fabrică.

Școale comerciale erau până acum trei ani abia 10 în Rusia. Ear' în cei din urmă 3 ani ele s'au înmulțit dela 10 la 115.

Toate sunt semne, că în Rusia se lucrează din greu ca atât comerțul (negotul), cât și industria, să fie ridicate la culmile cele mai înalte și în mersul cel mai repede. Căci au și bărbaii conducători ai puterii împărăției moscovite încredințarea, că temelul la toată înflăcărea unei națiuni, este întărirea bunăstării materiale, în care puternică parte are negotul și industria.

Eată ce trebuie să înțelegem și noi tot mai bine, și în cercul nostru și după puterile noastre, să facem să se ridice și la noi.

Cercetarea școlii în America. După date statistice dovedite, în Statele Unite americane cercetarea școlii e astăzi așa, că 1/4-1/5 din numărul locuitorilor se află în școli (adeacă din toată suta de oameni, 20-25 sunt la școală).

„Nu cumpăra dela faur cărbune“, așa zice o vorbă veche și înțeleaptă. Dacă se potrivește undeva vorba aceasta, apoi la cumpărarea *losurilor de clase*, abună-seamă se potrivește. Cu toate că loteria de clase oferă mari șanse de câștig și precum s'a dovedit mii de oameni au ajuns la stare și la avere, alcătuirea și rinduirea loteriei astfel este întocmită, că e neapărat de absolut să cumpărăm *losurile* din mână de absolut sigură (dela om de încredere). Cumpărătorul de *losuri* trebuie să aibă asigurarea că în cazul când vânzătorul ar greși (ceea-ce prin felurite împrejurări ușor poate să se întâmple), acest vânzător la vreme de câștig poate să răspundă la ori-ce fel de pagubă, căci doar' în primul rind vânzătorul de *losuri* este răspunzător. Tocmai de aceea pentru deplina siguranță în toate privințele, recomandăm ca pe cel mai sigur vânzător „Casa națională de schimb, societate pe acții“ (Buda-pesta, Gizella-ter, palatul Haas), care este în toată țara cea mai mare casă pentru vânzarea *losurilor de clasă*. Această societate vinde *losurile* (și cu rambursă) cu prețurile originale, nu socotește nici un fel de spese, trimite gratuit liste de tragere, plătește imediat și direct câștigurile ori-cât de mari. Oferă apoi cea mai mare siguranță și toate favorurile, ce se pot aștepta dela o societate de seama Casei naționale de schimb, societate pe acții.

Avis. Care damă nu e îngrijită de frumseța sa? Ca mijloc excelent pentru câștigarea acesteia se recomandă în general Crema Magereta, pentru care depozitul principal, sub conducere strict specializată, se află în parfumeria Meltzer.

PARTEA LITERARĂ.

Dr. Petru Barbu.

— Răspuns la „Darea de seamă“ —

Spicuire.

(Urmare).

Resumare și Tipuri caracteristice.

În „Darea de seamă“ am arătat dlui Dr. Barbu ce enorm de rău și fără sens face d-sa resumări din Sf. Scriptură, pe care le dă elevilor să le memorizeze. Drept răspuns d-sa prezintă ca model de resumat o parte de lecție din un Tip caracteristic (Iosif—rob) și apoi esclamă: „Așa-i că resumarea aceasta e admirabilă!“

Ar fi, o adevărat, ironia ar fi la loc, dacă modelul citat ar fi o resumare. Dl Dr. Barbu cred că e capabil să facă deosebire între o resumare și o descriere, resumare, cum face d-sa, și descriere, cum fac eu în „Tipurile caracteristice“. Și d-sa trebuie să știe că în „Tipurile caracteristice“ nu se resumează, ci se descrie. Ne-am înțeles?

A chema numele Domnului.

Dl Dr. Barbu susținuse că „a chema numele Domnului“ este identic cu „a predică“. În „Darea de seamă“ eu, chiar cu cuvintele d-sale, i-am arătat că „a chema numele Domnului“ înseamnă a se ruga cu osârdie, a implora.

Ei, dar' dl Dr. nu se dă bătut. Ne băgând în seamă ce i-am arătat eu, d-sa întâiu face filologie evreească, citându-ne cuvântul a chema în evreește cu litere evreești (kara). Și simțind că cu traducerea simplă și cu cuvântul kara, pe lângă tot recursul la Fürst și Keil, îi fuge terenul de sub picioare, adaugă: „Că în locul cu pricina „kara“ înseamnă a predică, rezultă din faptul că D-zeu a scos pe Avram din Haron, o feară total păgână, cu scopul ca Avram să lăsească credința în adevăratul D-zeu — un fapt, asupra căruia nu se poate discuta decât, poate cu oameni ca dl S. Popescu, cari nu știu că părinții lui Avram au fost idololatri. Nu am făcut acest lucru din capul meu, și doară pentru ca să fiu original, ci pentru că așa o fac și alții. Citez dlui S. Popescu încă doi autori cari confirmă zisele mele: „Abraham... baute dem Herrn einen Altar, und predigte von den Namen des Herrn“ (în notă subliniază: „Dr. I. Mayer: Die heilige Geschichte in biblischen Geschichten, Leipzig 1880, pag. 15) și Abram (numai cu un a, dle Popescu) baut dem Herrn einen Altar und predigt von den Namen des Herrn, also den Glauben an Gott auch im fremden Lande zu verbreiten“ (în notă sublin. H. Gaertner, Handbuch der biblischen Geschichte, I. Thl. Weimar 1884, pag. 63).

Constată că dl Dr. Barbu nu și recunoaște autoritatea, la care eu mă referisem, și bine face. D-sa preferă autoritatea altora. Vom vedea dacă bine face că preferă pe a acelora, pe cari îi invocă.

Mai întâiu să examinăm raționamentul d-sale, că Avraam a fost scos din Haron cu scopul ca să lăsească credința în adevăratul Dumnezeu, adeacă să predice, ca misionar. Întreg Testamentul vechi, după cât știu eu, nu cunoaște însă misionari între păgâni, afară de cazul cu profetul Iona. De vre-o misiune a lui Avraam în special, ca el să se convertească pe păgâni, nu e amintire nicăiri, precum nicăiri nu se pomeneste de vre-o predică și de subiectul predicii lui Avraam între păgâni și de efectul acestei predici. Dacă el, în peregrinajul său își are cultul său particular, și în întâlnire cu alții se referă la Dumnezeu cerului și al pământului: aceasta nu înseamnă, că el a avut misiune să propage numele Domnului.

Acum, dela raționament la înțelesul zicerii: „a chema numele Domnului“.

Dl Dr. Barbu susține dar', basat pe Mayer și Gärtner că, „a chema numele Domnului“ nu e aceea ce rezultă din cuvintele d-sale de „Profetul Ilie și preoții lui Baal, ci e „a predică“, cum susțin autoritățile d-sale. Fiindcă o zice d-sa ar trebui să o credem. Dar' d-sa însuși ne-a dat motiv să nu-i admitem autoritatea. Să credem pe savanții, sub a căror autoritate se pune? Dacă am fi de altă lege, nu de cea ortodoxă, am mai sta pe gânduri. Dar' ortodox fiind, cu toată neștiința noastră, după ce au-

toritatea ortodoxă a dlui Dr. nu o mai putem invoca, ne vom referi la alți Doctori ortodoci, recunoaștem, nu tocmai de greutatea dlui Dr. Barbu; dar' în sfârșit Doctori și ei. Unul e Drul lumii Ioan Gură-de-aur, cu care ne-am mai întâlnit în aceste Spicuiri. Să vedem ce zice el la locul cu pricina. Eată:

„Aedificavit, inquit altare Domino, et invocavit in nomine Domini. Vidisti mentem bene institutam, et sapientiae deditam? vidisti, quod scribens admonuit admirabilis doctor beatus Paulus dicens: In omni loco levantis sanctus manus: id est patriarcha prout opere completit in singulis locis altaria erigens Domino gratias agens“ (Migne op. cit. Tom. LIII. pg. 295), ori în un cas analog, în care avem același cuvânt evreește (kara), la Genesis 26, 25: „Aedificavit, inquit, ibi altare et invocavit nomen Domini, et fixit ibi tabernaculum suum. Quid est aedificavit illic altare? Gratiarum actiones, inquit, illic Domino obtulit, qui tantum pro se gesserat sollicitudinem (ibid. Tom. LIV. pg. 462). Și, dacă dlui Dr. i-se va pără că nu e din destul edificat, îi mai servim cu un Sf. Părinte. Nu-i vorbă, nici acesta nu aparține școalei herbart-zilleriane, n'are doctoratul dela Cernăuți și n'a consultat nici el exegeți ca Dr. Mayer, Gärtner, Keil și alți savanți d'ai domnului Dr. Barbu, dar', din păcate, între noi, între cei fără studii exegetice serioase, are trecere, și încă multă trecere. Esta Sf. Amvrosie. El, referitor la „Kara“ al dlui Dr. Barbu, zice: „Et invocavit nomen Domini. Ubi Bethel, id est Domus Dei, ibi et ara: ubi ara, ibi et invocatio dei nostri. Non immeritoque processus tui habuit, quia deum sperabat sibi auxilium fore. Exercetur athleta Dei, et probatur adversis, in desertum abiit, fames incidit, in Aegyptum descendit“ (Migne. Tom. XIV. pag. 443), ori mai explicit: „et cum manaret aqua, praecatus est Elias, et ignis descendit de coelo“ (ibid. pag. 762).

Cred că putem termina, constatănd că dl Dr. Barbu, răpit de înalta sa erudițiune nu se simțește bine decât între savanții, pe cari ni-i prezintă. Noi, mai modesti, rămânem în societatea Sf. Părinți și a lui Șaguna cu învățăturile bisericești noastre. Dacă e bine ca d-sa, în calitate de profesor de teologie și de redactor al organului eparchiei Caransebeșului, să parasească isvorul cel limpede al bisericești noastre și să alerge după turbureala străinilor: cei chemați să îndrepteze drept cuvântul adevărului, vor judeca și vor ști ce e de făcut.

(Va urma).

„Calendarul Poporului“ pe 1901.

— Voci din presă. —

Am amintit că „Calendarul Poporului“ pe 1901, a fost bine apreciat din partea ziaristicești noastre. Dăm azi două din voiele de ziar asupra lui:

„Gazeta Transilvaniei“.

În editura și tiparul „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu a apărut „Calendarul Poporului“ pe anul comun 1901. Deși format mic, având tipar mărunt și îndesat, e destul de bogat și foarte variat, cuprinzând și din literatură o parte destul de mare și bine aleasă. Costă 40 bani.

„Familia“.

„Calendarul Poporului“ pe anul 1901 a apărut la Sibiu. Este cel dinlău Calendar ce am primit pentru anul viitor. De sigur unul din cele mai bune. Renumele său este stabilit încă din anii trecuți. Cu plăcere vedem, că și acum cuprinsul este potrivit clasei căreia i-se adresează. Lecture instructive, originale și reproduceri, ilustrațiuni reușite, dintre cari amintim portretul lui Alexandri și al vicarului Dr. Ilarion Pușcariu. Forța și de astădată este rubrica „Războiul nostru“, care dă în resumat istoricul evenimentelor politice și naționale-culturale, prin cari am trecut noi Românii în timp de un an. Este de dorit ca acest Calendar să intre în toate casele țeranilor noștri știutori de carte. Prețul 20 cr. (40 bani).

Căleștorile patriarhului Macarie de Antiochia în țările române (1653-1658), teză pentru licență în istorie, de Emilia Cioran. București, stabilimentul grafic I. V. Socec.

O carte bună. Zilele acestea a apărut o broșură de 65 pagini 4^o mic, intitulată „Buna chiverniseală“, dând sfaturi și îndemnări de muncă și cruțare, în limbă ușoară, pare-că anume scrisă pentru popor, și spriginindu-și îndemnul pe pilde din viața omeimei. Această carte, al cărei titlu e: „Buna chiverniseală“, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Samuil Smiles, de Teodor V. Păcățian, cuprinde următorii capitoli: Munca și sîrguința; Obicinuința de a chivernisi; Lipsa de îngrijire; Buna rînduirea, chiverniseala și Regulele chiverniselei.

Sigur „Buna chiverniseală“ a dlui Păcățian satisface unei lipse de mult simțită în literatură populară instructivă. Preoții, învățătorii, directorii școlari au la dispoziție în „Buna chiverniseală“ cea mai potrivită carte pentru a o recomanda poporenilor și a o pune în mâinile elevilor ca premiu de esamene. Costă numai 40 bani (20 cruceri) și se poate procura direct dela autor (Sibiu, Hechtgasse nr. 16), ori prin administrația „Tribunei“.

„Băncile de emistune și circulațiune monetară“, în special Banca națională română, de A. D. Damianof. — București, editura „Noi Reviste Române“. Prețul 1 leu 50 bani.

Istoria politicii, după Sir. Frederick Pollock, de Teodor V. Păcățian, Sibiu, tiparul „Tipografiei“ societate pe acții. Editura autorului. Pe 13 coale 8^o mic în broșura aceasta dl Păcățian ne dă idei și cunoștințe despre originea politicii și a scrutării științifice în filosofia greacă, despre „evul mediu și renăscerea“ cu referință la istoria politicii, „secolul XVIII. și contractul social“ și „teorii moderne despre suveranitate și legislație“. Cât pentru stil și limbă, dl Păcățian e cu mult mai bine cunoscut publicului român prin scrierile sale de până acum, decât să fie lipsă a pune în vedere al stilului ușor și curat românesc al broșurii „Istoria politicii“. Prețul de 1 coroană (în România 1 fr. 25 bani) e minimalul preț ce se poate pretinde pentru o scriere bună, instructivă și folositoare, cum e „Istoria politicii“. Credem deci, că publicul românesc nu va pregeta să și-o procure. Se capătă la autor, în Sibiu (Nagyseben), Hechtgasse nr. 16.

Fasciculul XXI. din „Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, de Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul „Asociațiunii“, cuprinzând numeroase articole între Chemet-Libetatiei. Fasc. acesta e primul fascicul din vol. III. al acestui valoroase publicațiuni. În el aflăm o serie de articole de interes special românesc, dintre cari amintim:

Kiajna, Kilia, Klein Ioan Inoc. și Samuil, Knezi, Kogălniceanu, Kostake, Kovács, Kretzulescu, Lăcustă, Stefan, Lahovari, Lambrior, Lăpădatu, Lascăr, Latso, (Dr. Onciu), Lăuran, Laurentiu, Lăuran, Lazar George (cu ilustr.), Lăzărescu, Lecca, Lemni, Leon, Leonardescu, Leurdeanu. Biografiile străine: Kemény, Kepler, Kerner, Kiepert, Kisfaludy, Kisseleff, Klappa, Klopstock, Koch, Kölcsey, Körner, Kosciuszko, Kossuth, Kotzebue, Krapotkin, Krüger, Kuprili, Laplace, Laski, Lassaul, Laudon, Leveleye (I. I. Nacian), Lebrun, Legendre, Leibnitz, Leo, Leonardo da Vinci, Leopardi, Leopold, Lepsius, Lesseps, Lessing, Leuchtenberg, Levassour (I. I. Nacian). Articole de istorie, geografie, etnografie, etc.: Kissingen, Königgrätz, Kurgan, (T. Antonescu), Lac, Ladislau, Latini, Lemberg, Leyden, Liban. Igiend: Lăptăria, Lapte (I. Felix), Lăuza (I. Felix), Lavement, Leptra (I. Felix). Alte articole: Lac, Lampa, Lăna, Laringe, (cu ilustrațiuni), Latină, limba (Tiktin) Lăutar (T. Cerne), Lectura, Legat, Lege, Legislațiune, Legitiimațiune, Lemn, Leu, Leucocit, Levant, etc.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (depozit general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicațiunea întreagă. Prețul de prenumărare pentru un tom broșurat cor. 20 —, legat cor. 23. 20 (în România: lei 25. —, resp 28.50).

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, recomandă următoarele note pentru piano:

R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu Doina codrului „ — 75
I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa „ — 75
„mi-e scris, romanța pentru voce și piano „ — 50
F. Domier. Soirées de Bucareș, vals „ 1.50
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan „ — 50
I. Villacrosse. De ce „mi-ai zis odinioară, romanța „ — 75
Pavotte de la Princesse „Marie“ de Michel Margartescu „ — 75
Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu „ — 75
G. Vasiliu. Freametul Zăvoaiului, horă „ — 75
C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano „ — 50
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano „ — 50
I. Paschill. L'Amitié, vals „ 1.—
Al plâns și tu v'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu „ — 50

Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu „ — 50
Pictoriilor! De E. I. Alexandrescu „ — 50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu „ — 75
L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu „ — 40
De Brăila à Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu „ 50
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan „ — 50
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel „ — 50
Gas de quartie original. De Mayer Lutz „ — 50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

„Fovestea priveghitorei“, după „Înșiră-te Mărgărite“, de I. Manliu. Estras din publicațiunea „Lui Titu Maiorescu, Omagiu“. București, stabilimentul grafic I. V. Socec, str. Berzei nr. 59. Prețul 25 bani.

„Insula morților“ novelă de R. Voos, tradusă de Andreiu Bărsanau, profesor în Brașov. Prețul 50 bani.

Sosiți în Sibiu.

La 2 Noemvrie n. 1900.

Hotel „Împăratul Romanilor“: Cam-buroff, privatier din Ruscuc; Kovács, proprietar din Mar-Solymos; Dr. Racoța, medic din Șeica-mare; Mininger, inginer sup. din Deva; Predragovic, preot din Kuman; Dr. Dénés cu familia din Reghinul-săsece; Kupferstich din Tîrgul-Mureșului, Geiger din Budapesta, Weiss, Bruck, Ripper, Löwinger, Bradl, din Viena, comercianți.

Hotel „Neurhrer“: D-na Bozgonyi, soție de avocat din Bășfalău; Precop, oficial din Biserica-albă; Gyenes, din Șoproan.

Hotel „Meltzer“: Stoița, teolog din Săsciori; Zenz, avar din Nitra; Unger, chelner din Budapesta; Mircea, protopop din Mediaș; Ștef din Mocănești, Nicola din Arad, preoți.

Teatru orașeneso în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Sămbătă, 3 Noemvrie n. 1900.

ZWEI EISEN IM FEUER.

Comedie în 3 acte, după Calderon, de Friedrich Adler.

Începutul la 7 ore seara.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 2 Nov. n. 1900.

Hărțile-monetă română	Cump.	18.90	vend.	19.—
Lire turcești	„	—	—	—
Imperiali (15 R ^{or} aur)	„	—	—	—
Ruble rusești	„	2.54	—	2.56
Galbeni	„	11.35	—	11.42
Napoleon-d'ori	„	19.24	—	19.30
100 Marce germane	„	117.50	—	117.80
Livre sterling	„	24.—	—	24.23

Bursa de Budapesta.

Din 31 Oct. n. 1900.

Renta de aur ung. 4 1/2%	94.50
„ 4%	90.20
„ ung. val. cor. 6%	97.50
Imprumutul căilor ferate ung.	99.50
Bonuri rurale ung.	98 —
„ croate-slavoane	92.50
Obligațiunile desp. regaliilor	98.35
Losuri pentru regularea Tissi și Soghedin	133.50
Renta de hărțile austriacă	97.35
„ de argint austriacă	96.75
„ de aur austriacă	96.55
Losuri austriace din 1860	181.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1700.—
„ de credit ung.	648.—
„ de credit austr.	650.50
Scrișuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina“	102.—
Galbeni împărătești	11.41
Napoleon-d'ori	19.20
Mărci 100 imp. germane	117.75
London 100 Livre sterlingi	240.80

Bursa de Viena.

Din 31 Oct. n. 1900.

Renta de aur 4 1/2%	114.50
Renta ung. v. c. 4 1/2%	90.05
Imprumutul căilor ferate ung.	98.25
Bonuri rurale ung.	98.65
„ croate-slavoane	92.50
Renta de hărțile austriacă	97.20
„ „ argint austriacă	97.10
„ „ aur austriacă	114.40
Losuri austriace din 1860	181.75
Acțiunile băncii austro-ungare	1692.—
„ de credit ung.	652.—
„ de credit austr.	654.50

Bursa de București.

Din 17 Oct. v.

5 1/2% Renta perpetuă	4 1/2% Fonc. rur.	6
5% „ am. 1881	5% „ urb. Buc.	80
5% „ 1892	5% „ Iași	74
5% „ 1893	Banca Naț.	2160
5% „ 1894	„ Agricolă	287
5% „ 1895	„ Românic	—
5% „ 1896	„ de scont	227
5% „ 1897	„ Naț. Rom.	390
5% „ 1898	„ Daclom.	895
5% „ 1899	„ Patria	—
5% „ 1900	„ Construcții	25
5% „ 1901	„ Basalt artificial	—
5% „ 1902	„ Tram. nou	—
5% „ 1903	„ Baia centrală	90

Pentru redacție și editură responsabile: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

